

discretioni vestre p' aplica scripta mandam' quaten' vos & q'
libet vestru litteras vobis directas h'moi iuxta illarū cōmen-
tiam atq' formā quotiēs sup hoc p' parte dictorū abbatū & cō-
uentu vel aliquorū ex eis requisiti fueritis/etia absq' hoc qd
huiusmodi nūcupate littere ppere petantur vel obtineant
exequi nullatenus omittatis/nostram & prefatae sedis animad-
uersionē si quod absit secus egeritis non imento formidantes
Datum Rome apud sanctū Petru Anno incarnationis dñi
ce AB.cccc.xlvj.v. Idus Februarij. Pontificatus nostri An-
no sextodecimo.

Dedit pontifex iste puisionē aduersus monachos ordinis
se ad alios ordines qnq' transferētes. **Q**uā cōfirmat dominus
Nicolaus eius successor.

Priuilegi dñi Nicolai p'apc.v. **N**on null'
ordinis cisterciēn professus ad quēcūq'
alium ordinem preter cartusiēn etiā p'c-
tertū litterarū maioris peniten tiarū pa-
pe cuiuscūq' tenoris existant absq' abba-
tis cisterci licentia spāli causam rōnabile
& vrgente quare licentia h'moi cōcedi de-
beat summo pōtisci allegātis audeat vel
p'summat quōlibet se trāsferre. **C**ōtra faciē-
tes correctioni dicti abbatis & ordīs oī-
no subiiciūtur/ipsiq' trāsire p'sumētes/ &
abbates coꝝ h'moi licentiā trāseundi ad
aliū ordinē conceden ipso facto ore apli-
co excoicationis sentētic subiiciūtur.

Claueant abbates et abbatissae ordinis dare homini licetias quod nullae essent et nihilominus ore apostolo fratrem excusis incureret.

Nostre **I**colaus Episcopus seruus seruorum dei. Dilectis filiis Cisterciensium Cablonensis dioecesis ac universis et singularibus aliis vobislibet presentium cisterciensium ordinis monasteriorum abbatibus et cōuentibus. Salutem et apostolicam beatitudinem. Pro cuiusvis nrae debet puenire subsidio ut ius suum cuilibet consueret. Hinc est quod nos tenore quo rūdā litterarū felicis recordationis Eugenij pape. iiii. predecessoris nostri in registro suo repertū pro eo quod sicut exhibita nobis nup̄ pro parte vīa petitio continebat vos earundē literarū tenore afferitis indigere de registro ipso de verbo ad verbū transcribi et ad vīe supplicationis instantiā prefatib⁹ annotari fecim⁹ quod talis ess. **E**ugenius Episcopus seruus seruorum dei. Ad futurā rei memoriam. Regulare vitā professis sic decet oīem vagandi materia omnēque inquietudinis causā amputare quod in eorum vocatione persistant ac se dulē et deuotū altissimo exhibeant famulatū. Sane pro parte dilectorum filiorum patris abbatis monasterij cisterciensium Cablonensis et aliorum cisterciensium ordinis abbatarū exhibita nobis nup̄ petitio pertinebat quod nonnulli monachi dicti ordinis Alij videlicet melioris frugis sicto colore Alij vero ut iugū obediētie et salutaris medicinā effugiāt discipline ad alios regulares ordines se diuertit et vt in illis remanere libere possint licetiam apostolice sedis in exquisitis colorib⁹ alijs sat agut obtinere. Nos igit̄ quorum interest anima puidere salutem et homini salubre remedium adhibere corūdē pris et abbatū supplicatiōibus inclinati barū serie decernim⁹ et etiā ordinam⁹ quod nullus ordinis prefati professus ad aliū quēcumque pterquam cartusiem ordinem etiā ptextu litterarum maiorib⁹ penitentiarii nrae etiā si in illis plena et expressa de presentib⁹ metio habeat absque eiusdem pris abbatis licetia speciali cam rationabile et virgente quare licetia homini concedi debeat nobis vel successoribus nrae Romanis pontificib⁹ expresse et specifice allegantis

audeat vel presumat quomodolibet se transferre. **D**ecernētes nihilominus cōtra faciētes eosdē correctioni sui abbatis et dic ti ordinis oīno subesse eosq; transeuntes et abbates eorū ipsis ad aliū prerterq; dictū ordinē cartusieni / transeundi licentiā cōcedentes ipso facto excōicatiōis sentētie subiacere. **N**on obstātib^z quibuscūq; priuilegijs ac indultis quavis autē concessis vel cōcedendis/que quo ad hoc nullius decernim^z existere firmitatis/et alijs cōtrarijs quibuscūq;. Nulli gōino homin liceat hanc paginā nostre cōstitutionis et ordinatiōis infringere/ vel ei ausu temerario cōtraire. **S**i quis autē hoc attēptare p̄sumperit/ indignationē omnipotētis dei et bēatorū Petri et Pauli aplo rum eius se nouerit incursurū. **D**atū Florentie Anno incarnationis dñice Ad.cccc.xxviiij.xvj.kl Adartū. **P**ontificatus nostri Anno Octauo. **L**eterū vt earundē litterarū tenor sic insertus omnimodā rei seu facti certitudinē faciat aplica auctori tate decernimus/ut illud idē robur eosdēq; vim et vigorem di chtus tenor p̄ oia habeat que haberent originales littere supradicte / et eadē proslus ipsi tenori fides adhibeatur q̄nq; et vbiq; in iudicio vel alibi vbi fuerit exhibitus vel ostensus/ ac eidē tenori stetur firmiter in omnib^z sicut eisdē litteris origi nali bus staretur si exhibite forent vel ostense. **P**er hoc autem nullū ius de nouo acquiri volum^z sed antiquū si quod habet tñmodo conseruari. Nulli gōino hominū liceat hanc paginā nostre cōstitutionis et volūtatis infringere/ vel ei ausu temera rio cōtraire. **S**i quis autē hoc attēptare p̄sumperit/ indignati onem omnipotētis dei/ et bēatorū Petri et Pauli aplorum ei se nouerit incursurū. **D**atū Rome apud sanctū Petrū. Anno incarnationis dñice Ad.cccc.xlviiij.v. Idus Aprilis. Pontifi catus nostri Anno secundo.

Eiusdē. **C**ōfirmatio et inouatio decreti et cōstitutionis ppetuo durature dñi Johā nis pape. xxiij.p̄ quā statuit q̄ nullus qui de dicto ordine nō existat cuiuscūq; alte-

167

rius religionis/stat⁹/dignitatis/aut pmi
nētie/etia cardinalat⁹ aplica vel alia q̄ vi
auctoritate possit vel debeat h̄re/vl' quō-
libet impetrare/vel obtinere quācūq̄ p̄si-
dentia/gubernationē/administrationē/
aut p̄minentia/p se vel alios/diricte v'l'in-
directe in ordine cisterciē aut membris
eius.vide textū.

Icolaus Ep̄s seruus seruorum
dei. Ad ppetuā rei me-
moriā. Inter cetera orbis ecclesiās mona-
steria et alia pia loca monasteriū. Cisterciē
Labiloneñ diocesis/ac cisterciē ordinē af-
fectu beniuolo psequētes illa psonis eis p-
sidentibus libenter cōcedim⁹ que ipsarū ac
monasterij et ordinis pdictorum fauorē et cō-
moda respicē dinoscunt. H̄udū siqdē Baldassar̄ olim ep̄i Zu-
sculanesi in sua obedientia de q̄ ptes tūc erant Johānis. xxiiij.
nūcupati/in fauorē dicti monasterij ac illi⁹ abbat/ necnō coab-
batū et abbatissaz dicti ordinis, p tpe existētiū emanarūt l̄re te-
noris subseq̄ntis. **Johānes** ep̄s seru⁹ seruoz dei. Ad ppe-
tuā rei memorī. Ad salutare regimē ac incremēta pficua dile-
ctorū filiorū ordinis cisterciē qui in agro plantat⁹ dñico vbe-
res fructus ad laudē diuini nominis et odorē suavitatis pdu-
cit assidue in vltimos orbis fines paterne cōsideratiōis dirigē-
tes intuitus/ et cupiētes vt eo vigilantius atq̄ deuotius altis-
simō impendere valeant iugiter famulatū/ quo maiori quietu-
dine in contemplatione sedula diuinorū salubriter pfruentur/
ac deuotis supplicationibus dilectorū filiorū abbatis et cōuen-
tis monasterij cisterciē Labiloneñ diocesis/necnon coabba-
tū et abbatissaz dicti ordinis cisterciē in hac pte fauorabiliter

annuentes hac presenti constitutione perpetuo duratura et aucte apostoli
 decernim⁹ statuētes q⁹ de celo in p̄fato ordine cisterciens⁹ aut
 ei⁹ in ebris null⁹ q⁹ de dicto ordine nō existat cuiuscumq⁹ alteri⁹
 religiōis ordinis stat⁹ dignitatis aut p̄minētie fuerit etiā si
 cardinalat⁹ dignitate fulgeret apostola vel alia quis aucte possit
 vel debeat p̄sidentiā gubernationē administrationē aut pre-
 minētiā aliq⁹ p̄ se vel alios directe vel idirecte aut quis q̄sito
 colore quōlibet ipetrare obtinere regere administrare vel gu-
 bernare quōcūq⁹ aut qualitetcūq⁹. Decernentes exiūc irritū et
 iane si sec⁹ sup̄ his a quoq⁹ et quis aucte sciēter vel ignorāter co-
 tingerit iposterū quōlibet attēptari. Per pdicta dō nullū p̄iudi-
 ciū afferri volum⁹ alicui ex venerabilib⁹ fr̄ib⁹ n̄ris sancte Ro-
 mane ecclie cardinalib⁹ in p̄ficiā in p̄fato ordine cisterciens⁹ gu-
 bernationē cōmēdā administrationē seu p̄sidentiā aliq⁹ ob-
 tinēti q̄min⁹ illis gerere valeat et tenere iuxta formā l̄raz apostoli
 eisdē desup hacten⁹ p̄cessarū. Nulli ḡo in hoīm liceat hāc
 paginā n̄fe p̄stitutōis et volūtatis infringere vel ei ausu teme-
 rario cōtraire. Si q̄s aut̄ hoc attēptare p̄sūpserit indignationē
 ospotētis dei et beator̄ Petri et Pauli ap̄lor̄ ei⁹ se nouerit in-
 cursurū. Datū Lōstantie. viij. kl. Februarij. P̄tificat⁹ n̄si An-
 no. v. Nos igit abbat̄ et monasterio necnō coabbatib⁹ et ab-
 batissis pdictis ap̄liori desup adminiculo puidere cupien⁹ ac
 l̄ras et tenore asidicos ratos habētes et gratos illos aucte apostoli
 et ex certa sciētia harū serie inouam⁹ ac vim et vigorē h̄re de-
 cernim⁹ necnō decreta statuta ac oīa alia et singula ī dicti l̄ris
 p̄tēta et q̄cūq⁹ idesecuta eisdē aucte et scia p̄firmam⁹ et approba-
 m⁹ ac p̄ntis scripti p̄focinio cōmunim⁹. Nō obstan⁹ p̄stitutiōi-
 b⁹ et ordinatiōib⁹ apostolis necnō oīb⁹ illis q̄ dicit⁹ Baltasar ep̄s
 in p̄fatis l̄ris suis non obstare voluit ceterisq⁹ h̄ris qbuscūq⁹.
 Nulli ḡo in hoīm liceat hāc paginā n̄fe innouatiōis p̄stituti-
 onis p̄firmatiōis approbatiōis et cōmunitiōis infringere vel
 ei ausu temerario cōtraire. Si q̄s aut̄ hoc attēptare p̄sūpserit
 indignationē ospotētis dei et beator̄ Petri et Pauli ap̄lor̄ ei⁹
 se nouerit scursurū. Datū Rome ap̄s sc̄m Petri Anno icarū
 dñice Ad.cccc.livij.iiij. Non Octob. P̄tificat⁹ n̄si Anno. viij.

169

Eiudem. Benigna et exhortatoria monitione ad capitulum generale ut ordo reformatur et ad pristinam obseruantiam reducatur/ frequentando capitulum generale/ et scholares ad studia generalia mittendo. Et ad compellendum omnes auctoritate applicata potestate abbati cisterciis et quattuor primis/necnon universis illi capitulo presentibus et possint absolui ab omnibus. cc.

Icolaus Epis seruus seruorum dei. dilectis filiis Cisterciis aliisque abbatibus et monachis apud cistercium per generali capitulo celebrando congregatis. Salutem et applicam benedictionem. Et si omnes religiosi christiane ordines permanent diligim caritate ordinem tui vestrum cisterciens ob nostram ad sanctum Bernardum reverentiam atque devotionem singulari quodam complectimur affectu/ ut non solum defendere illum et tueri/ grauaminibusque leuare/ sed per viribus augere atque ornare intendamus. Itaque vos in domino exhortamur/ ut ea in congregatione diligentia solito attentione reformatione vestrorum monasteriorum facere curetis/ qua in re illud primum esse debebit/ ut summorum pontificum statuta et facta in alijs generalibz capitulis decreta vestrar specialiter deveniente statutis temporibus ad capitulum generale/de scholari bus ad generalia studia mittendis/ et alia huius obseruent. Nos em si a vobis aut vestrar parte erimus requisiti aduersus predictorum statutorum et decretorum transgressores acerrime procedemus. Unde cisterciis et quattuor primis ordinis abbatibz compellendi ceteros siue abbates siue monachos in capitulo congregatos

ad predictā obseruationē cōcedimus p̄sentū tenore auctoritate
aplica p̄tatem. Et vt oībus vobis bene vt speram⁹ ⁊ obedien-
ter mādata exequētibus / p̄mū a nobis celeste nō desit vobis-
ip̄sis q̄ caplo intereritis vt cōfessorē eligere possitis qui a com-
missis / ⁊ ab excōicationū sentētis alijq̄ censuris ⁊ penis etiā
si talia forent pp̄ter que sedes aplica esset merito p̄suleda vos
semel tantū infra mensē postq̄s hec fuerint in caplo p̄sentate
iniūcta penitētia possit absoluere auctoritate predicta cōcedim⁹
facultatem. Datum Rome apud sanctū Petrū. Anno incar-
nationis dñice. Ad. cccc. xlviij. Pridie Idus Julij. Pontifica-
tus nostri Anno secundo.

Pontifex iste concessit reuocationē impetratiōnū amplissi-
marum scismaticorū de Monte syon in Hispania / Quā cōfir-
mat dñs Calistus papa. iij.

Priuilegiū dñi Calisti pape. iij. motu p-
prio sup̄ amplissima reuocatione omniū
bullarū / gratiarū / expectatiuarum / cōmen-
darū / rescrutionū / ⁊ quarūcunq̄ nomi-
nationū. prerogatiuarū / antelationū / de-
clarationū / vniōnū / ⁊ exceptionū / etiā p-
resignationē seu iuris cessionē / aut alias
quibuscunq̄ etiam cardinalibus seu offi-
cialibus curie concessarum / que super or-
dinem nostrū nullum locum habere pos-
sunt / put clarius ⁊ breuius dicitur in tex-
tu q̄ aliter abbreviari possint.